

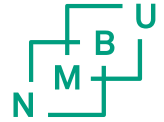
ECN 120

Valuta og valutamarkeder

Innhold

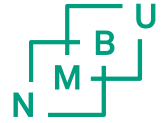
- valuta- og vekslingskurser
- valuta
 - byttemedium
 - investeringsobjekt
- velferd og valuta

Valuta- og vekslingskurser

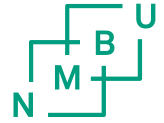
- Nominelt prisforhold mellom valutaer
 - Valutakurs: # NOK for 1 utenlandsk valuta
 - ◆ Høgere valutakurs = svakere egen valuta
 - Vekslingskurs = 1 NOK for # utenlandsk valuta
 - Valutakurs = $1 / \text{Vekslingskurs}$
- Faste og flytende kurser
 - Fast kurs: verdien av egen valuta “frost” mot verdi utenlandsk valuta (ofte mot store valutaer som EUR eller mot ei “kurv” av valutaer)
 - Flytende (fleksibel) kurs: verdien bestemt av tilbud og etterspørsel i valutamarkedene

Valuta - byttemiddel og investering

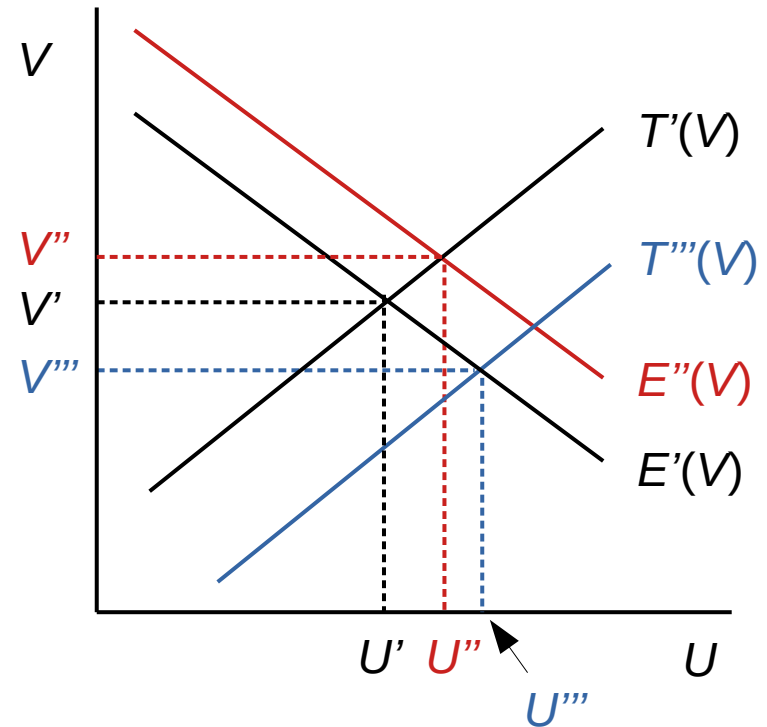

- Byttemiddel
 - Oss: Utenlandsk valuta for å kjøpe fra utlandet
 - Utlandet: NOK for å kjøpe fra Norge
- Investeringsobjekt – valuta som “aksje”
 - Valutakurssvigninger → kursgevinst + risiko
 - Verdi valuta til en land \uparrow v/ “bedring av helse-tilstanden” i landet sin økonomi)
 - ◆ Innenlandsk rentenivå \uparrow (relativt til andre land)
 - ◆ Handelsbalanse (nettoeksport) > 0
 - ◆ Forutsigbar & næringsvennlig økonomisk politikk

Flytende kurser - markedsbestemt

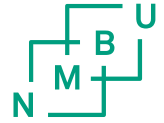
- ... av valutatilbud og -etterspørsel
 - U : mengde egen valuta i utlandet
 - V : vekslingskurs (1 NOK = x US \$)
- Skift til høyre $E(v)$ “god helsetilsand”
 - **Innenlandsk rente \uparrow**
- Skift $T(v)$ “vanskeligere”

- 1: Opprinnelig likevekt $\{V', U'\}$
- 2: Renta \uparrow likevekt $\{V'', U''\}$
- 3: Negativ nettoeksport $\{V''', U'''\}$

Faste eller flytende valutakurser (1)

- Flytende kurs - fordeler
 - Sjølkorreksjon
 - Ikke lønnsomt med valutaspekulasjon
 - Utlandet si vurdering av økonomien i landet
- Flytende kurs - ulemper
 - Valutarisiko for de som handler med utlandet
- Tiltak mot ulempene
 - Valutakonto ← aktører m/ stor utenrikshandel
 - Valutakursforsikring

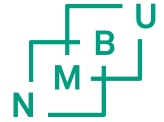

... faste eller flytende kurser (2)

- Fast kurs – fordeler (**på kort sikt**)
 - Redusert valutakursrisiko
 - Bedre styring med pengepolitikken
- Fast kurs - ulemper
 - Ingen sjølkorreksjon
 - Valutaspekulasjon
- Tiltak mot ulempene
 - Sjølkorreksjon (umulig under fast kurs)
 - Spekulasjon: Allianser for å forhindre

Velferd og valutakurser

- Låg verdi egen valuta
 - Fordel: Lettere for konkurranseutsatt sektor
 - Ulemper:
 - ◆ Redusert velferd forbrukerne \leftarrow pris import \uparrow
 - ◆ \rightarrow Høgere lønnspress
- Flytende valutakurser
 - “Prissignal” (via valutakursen) om utlandet si vurdering av økonomien
 - ... usikre tider \rightarrow høgere vurdering av store valutaer (US\$, EUR), lågere vurdering av små valutaer (NOK)

Valuta - oppsummering

- Valutamarkedene
 - Flytende kurser samsvarer med markedeslogikk = gir “markedesfordelene”
 - ◆ Sjølkorreksjon
 - ◆ Prissignal
 - Kilde til risiko/uforutsigbarhet
- Økonomer flest
 - Anbefaler flytende over faste kurser
 - Forsiktige med kursmanipulasjon (kunstig korreksjon) → svekka prissignal